

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623215795
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623215795.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého: A. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXX, D. E. F., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: A. B., G. H., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, D. E. F. a A. B., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu I. XX, D. J., v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice – Šaca, Budovateľská 1, 040 15, Košice – Šaca, v konaní o zvýšení výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX výživným vo výške 103 EUR mesačne od 26. 9. 2023 do 31. 12. 2023 a vo výške 111 EUR od 1. 1. 2024, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

II. Zameškané výživné za obdobie od 26. 9. 2023 do 29. 2. 2024 vo výške 341,50 EUR súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 30 EUR mesačne, spolu s bežným výživným, až do zaplatenia zameškaného výživného, od doručenia (vykonateľnosti) rozsudku.

III. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/41/2027 zo dňa 19. 6. 2017 v časti o výživnom na maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 29. 9. 2023 matka maloletého žiadala, aby súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX sumou 200 EUR mesačne, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/41/2017 zo dňa 19. 6. 2017 bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou po 40 EUR mesačne. Ona s maloletým A. býva u priateľa v rodinnom dome vo C.. Priateľovi prispieva na bývanie a stravu 50 EUR a zvyšné výdavky uhrádza priateľ. Ona je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzačka o zamestnanie asi desiaty rok. Poberá dávky v hmotnej núdzi (za august 297 EUR), prídavok na dve deti 120 EUR, náhradné výživné za plnoletú I. (za august 14,97 EUR). Na I. otec posielal výživné 40 EUR mesačne. Výživné určené súdom bolo vo výške 70 EUR mesačne. Matka je dočasne práceneschopná z dôvodu onkologickej liečby. Každý týždeň chodí na terapiu do Ružomberka (až do konca roka) a potom bude chodiť na rádioterapiu. Matkin priateľ ju každý týždeň vozí autom a uhrádza náklady za naftu. Ona mesačne zakupuje lieky (doplňky výživy a vitamíny) vo výške 30 EUR. A. navštevuje 1. ročník K. A. C. E. F.. Nástupom na strednú školu mu uhradila uniformu 115 EUR, ISIC 22 EUR, nové oblečenie a obuv 200 EUR. Do školy dochádza autobusom, nabíja mu kartičku ISIC 40 EUR. Uhrádza maloletému paušál

na telefón 20 EUR. A. je zdravý. Matka je živiteľka nezaopatrenej dcéry I. B., nar. X. XX. XXXX, ktorá je študentka Vysokiej školy ekonomickej v Bratislave (2. ročník). Mesačne jej prispieva na ubytovanie a štúdium 100 EUR. Dcéra pracuje na dohodu, aby mala prostriedky na pokrytie štúdia. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody asi dva roky. Počas tohto obdobia uhrádza výživné na maloletého A. v súdom stanovenej výške. Raz za týždeň je v telefonickom kontakte s A. a aj dcérou. A. v septembri nastúpil na strednú školu, vzhľadom na jeho vek určené výživné už nepokryje všetky výdavky spojené s nárokmi maloletého.

2. Súd vykonal pojednávanie 4. 3. 2024 v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa, ktorí sa na pojednávanie neustanovili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Predvolanie na pojednávanie bolo matke doručené 14. 2. 2024 a otcovi 28. 2. 2024. Matka bola vypočutá na predchádzajúcom pojednávaní 7. 2. 2024. Otec žiadal, aby súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti. Súd vykonal písomný výsluch otca maloletého dieťaťa (§ 195 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

3. Matka maloletého vypovedala na pojednávaní 7. 2. 2024, že od podania návrhu sa nič nezmenilo. Priateľovi prispieva na stravu a bývanie 50 EUR mesačne. Ona je nezamestnaná. Poberá dávky v hmotnej núdzi, pri ktorých je posudzovaná osoba ona a deti. Posledná dávka jej bola vyplatená vo výške 257 EUR. Výška dávky sa mení každý mesiac, podľa toho, koľko dostane výživné na deti. Poberá prídavky na dve deti po 60 EUR, spolu 120 EUR mesačne. Do septembra 2023 matka dostávala výživné z výkonu trestu odňatia slobody a náhradné výživné. Následne jej prestali posilať výživné od otca a výživné jej prišlo až v januári 2024 vo výške 150 EUR na obidve deti. Na jej zdravotnom stave sa nič nezmenilo. Absolvuje rádiologickú liečbu (ožarovaním). Priateľ ju vozí z Východnej do Ružomberka svojím autom. Ona si kupuje výživové doplnky za približne 50 EUR mesačne. Nie sú preplácané zdravotnou poisťovňou, ale má ich odporúčané od lekára. Predpísané lieky má hradené poisťovňou. Potrebuje okuliare a dioptrie sa jej menia približne každé dva roky, čo je dôvod na ich výmenu. Má odporúčané injekcie na podporu imunitného systému a jedno balenie stojí cez 20 EUR. Kúru absolvuje dva až trikrát ročne. A. navštevuje 1. ročník strednej školy v Liptovskom Mikuláši (K. A.). Na začiatku roku mu kúpila kuchársku uniformu vrátane obuvi za 130 EUR. Synovi zaplatila ISIC kartu. A. denne dochádza do školy a kartu na autobus mu nabíja 40 EUR mesačne. Synovi platí paušál za mobilný telefón 20 EUR mesačne. Syn nosí veľkosť obuvi 42 až 43 a oblečenie na výšku 1,70 m (konfekčná veľkosť L). Syn sa rád naje a zje veľa. A. je zdravý a má iba bežné výdavky. Staršia dcéra I. študuje na Vysokiej škole ekonomickej v Bratislave (2. ročník) a ona jej prispieva 100 EUR mesačne. Ostatné prostriedky si dcéra musí zarobiť.

4. Otec maloletého v písomnom vyjadrení (čl. 67-68) uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike bola jeho čistá odmena za 09/23 vo výške 5.160 Kč, 10/2023 vo výške 6.594 Kč, 11/2023 vo výške 6.856 Kč, v januári 2024 bol prevezený do Slovenskej republiky, kde vo výkone trestu odňatia slobody nepracuje, ale v najbližšom čase bude zaradený do práce. Vyživovaciu povinnosť nahlásil. V mesiaci januári 2024 poslal dobrovoľné výživné z výkonu trestu odňatia slobody v Košiciach v sume 150 EUR a vo februári 2024 v sume 50 EUR. Okrem toho bolo zaslané výživné matke z výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike, ale nevie v akej výške. Nevlastní hnutelný a ani nehnuteľný majetok. Má cukrovku, neberie inzulín, len lieky a dodržiava diétu stravu. Má dlh nad 10.000 EUR. Súhlasí so zvýšením výživného. Je schopný platiť len také výživné, koľko pošle ústav na výkon trestu odňatia slobody z jeho pracovnej odmeny.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä lustráciami v Registri obyvateľov SR čl. 4-6, písomným vyjadrením otca čl. 27-28, lustráciou v Sociálnej poisťovni matky maloletého dieťaťa čl. 33, správou Sociálnej poisťovne čl. 42, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš čl. 46-47, správou o prešetrení pomerov maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom čl. 53, lustráciou v Sociálnej poisťovni otca maloletého dieťaťa čl. 54, lustráciou v ZVJS otca maloletého dieťaťa čl. 55, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/41/2017, sp. zn. 9P/1/2023.

6. § 62 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej iba ZR (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. 4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. § 75 ZR (1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. § 77 ZR (1) Právo na výživné sa nepremiľčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (2) Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premiľčujú. § 78 ZR (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

9. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom sp. zn. 9P/41/2017, zo dňa 19. 6. 2017 naposledy rozhodoval o výške výživného na maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, ktorým určil výživné vo výške 40 EUR mesačne a vtedy malotelej I. B., nar. X. XX. XXXX vo výške 70 EUR mesačne. V čase posledného rozhodovania súdu matka maloletých detí žila s deťmi v rodinnom dome so svojimi rodičmi. Matka za seba a deti uhrádzala polovicu nákladov na bývanie vo výške 43 sp. zn. 9P/41/2017 mesačne. Matka sa stravovala s deťmi a svojimi rodičmi. Matka detí bola nezamestnaná, evidovaná uchádzačka o zamestnanie. Matka poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 220,50 EUR mesačne a prídavky na dve deti spolu 47,04 EUR mesačne. Vtedy maloletá I. navštevovala 8. ročník základnej školy a maloletý A. 3. ročník základnej školy. Otec sa o deti nezaujímal. Otec maloletých detí uzavrel nové manželstvo a žil v spoločnej domácnosti s manželkou a jej tromi deťmi. Otec tvrdil čistý priemerný mesačný príjem 533,67 EUR (14.000 Kč). Čistý priemerný mesačný manželky otca maloletých detí bol 590,86 EUR (15.000 Kč). Pri poslednom rozhodovaní o výživnom súd vychádzal u otca z nákladov na bývanie v 1-vici, t. j. 175,35 EUR mesačne.

10. V čase rozhodovania súdu o zvýšení výživného v tomto konaní má súd preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov. Za podstatnú zmenu pomerov súd považuje dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodnutia o výživnom (približne 6 rokov). Maloletý A. B. je podstatne vyspelejší v súvislosti s vekom. V čase posledného rozhodovania o výživnom navštevoval prvý stupeň základnej školy a v súčasnosti študuje na strednej škole. Obaja rodičia majú doposiaľ vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére I., ktorá v čase posledného rozhodovania súdu navštevovala 2. stupeň základnej školy a v súčasnosti študuje na vysokej škole. Obe spoločné deti účastníkov sa pripravujú štúdiom na budúce zamestnanie, aby získali do budúcnosti schopnosť samé sa živiť. Maloletý A. študuje na strednej odbornej škole, na ktorej vznikajú zvýšené výdavky, keďže potrebuje pracovný odev a obuv (jednorazový nákup na začiatku školského roka 130 EUR). A. v pracovných dňoch denne dochádza do školy a mesačné náklady na autobus má približne 40 EUR. Maloletý A. je vysoký 1,70 m a nosí veľkosť obuvi 42 až 43. A. je zdravý a na zdravotnú starostlivosť má iba bežné výdavky. Matka platí maloletému paušál za používanie mobilného telefónu 20 EUR mesačne. Matka prispieva staršej dcére I. na štúdium na vysokej škole 100 EUR mesačne. Matka poberať rodinné prídavky na dve deti po 60 EUR mesačne, spolu 120 EUR mesačne. Matka poberať dávky v hmotnej núdzi približne 257 EUR mesačne. Matka sa lieči, keďže trpí onkologickým ochorením. V čase začatia konania matka každý týždeň cestovala do Ružomberka na chemoterapiu (do konca roka 2023) a v súčasnosti každý týždeň cestuje do Ružomberka na rádioterapiu. Úhradu nákladov na dopravu v plnej výške znáša matkin priateľ, ktorý ju vozí na liečenie. Matka žije s deťmi a priateľom v spoločnej domácnosti. Predpísané lieky hradí matke zdravotná poisťovňa, ale odporúčané výživové doplnky lekárom matka hradí zo svojich nákladov, priemerne 30 - 50 EUR mesačne. Matka maloletého má odporúčané injekcie na podporu imunitného systému (balenie za približne 20 EUR). Priemerne ročne berie injekcie 2 až 3 krát. Matka prispieva na bývanie a stravu za seba a deti svojmu priateľovi 50 EUR mesačne. Príjem otca vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike bol približne 334 EUR v hrubom (brutto). Vo výkone trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, ku dňu rozhodovania súdu, nepoberá žiadnu odmenu. Pri určovaní výšky príjmu otca, ktorý je základom pre určenie výšky výživného súd vychádzal z potenciálneho príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať v prípade, ak by nebol vo výkone trestu odňatia

slobody, ale by bol riadne zamestnaný. Čistá minimálna mzda v Slovenskej republike bola v roku 2023 vo výške 568,97 EUR a v roku 2024 je 615,50 EUR. Súd využil metodickú príručku Ministerstva spravodlivosti SR pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné v rámci Národného projektu implementácie opatrení na podporu reformu štruktúry a optimalizácie procesov v rodinnoprávnej agende podporovaného z európskeho sociálneho fondu. Obaja rodičia majú dve vyživovacie povinnosti k jednému maloletému dieťaťu a jednému plnoletému dieťaťu. A. je stredoškólak a výška jeho výživného by mala zodpovedať 18 % z čistého priemerného mesačného (hoci aj potenciálneho) príjmu otca, t. j. v roku 2023 zaokrúhlene 103 EUR a v roku 2024 zaokrúhlene 111 EUR. Súd vychádzal z potenciálneho príjmu, keďže otec si situáciu, že je vo výkone trestu odňatia slobody zavinil sám. Súd odo dňa začatia konania 26. 9. 2023 určil otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 103 EUR mesačne až do konca roka 2023 a od 1. 1. 2024 súd určil otcovi výživné 111 EUR mesačne na maloletého A. B.. Súd vypočítal zameškané výživné ako rozdiel naposledy určeného výživného a novourčeného výživného. Otcovi maloletého za obdobie od 29. 9. 2023 (deň začatia konania) do 29. 2. 2024 (posledný kalendárny deň v mesiaci pred vyhlásením rozsudku) vzniklo zameškané výživné vo výške 341,50 EUR. Súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 30 EUR mesačne, spolu s bežným výživným až do jeho zaplatenia, počnúc od doručenia (vykonateľnosti) rozsudku. Zameškané výživné súd vypočítal nasledovne. V roku 2023, 103 EUR – 40 EUR = 63 EUR, 63 EUR : 30 dní = 2,1 EUR x 5 dní = 10,5 EUR, t. j. zameškané výživné od 26. 9. do 30. 9. 2023; zameškané výživné za október až december 2023 je 63 EUR x 3 mesiace = 189 EUR; zameškané výživné za rok 2023 je 10,5 EUR + 189 EUR; zameškané výživné za rok 2024 súd vypočítal nasledovne: 111 EUR – 40 EUR = 71 EUR, zameškané výživné za január až február 2024 je 71 EUR x 2 = 142 EUR. Celkom je zameškané výživné 341,50 EUR.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.